

Beir eolas dúinn, a Dhomhnuill

[Mac Cionnaith, L. *Dioghlúim Dána*, Dublin, 1938, poem 74]

Gofraidh Fionn Ó Dalaigh

1 Beir eolas dúinn, a Dhomhnuill
réidhigheas gach rodhoghrúing;
is ceisd oruinn eol Banbha;
seol romhuinn, a ríodhamhna.

2 Ná beir siar, ná seol bu dheas
an slógh trom-sa an tráth ghluaisfeas,
a eomhaighre Easa Ruaidh;
neasa ar seolaidh-ne sor-thuaidh.

3 Seol inn ar ar n-aghaidh soir,
a Dhomhnaill mheic Mhéig Carthaigh,
go faighthe dúin chorrbláith Cuirc
gus an ngormráith n-úir n-orrdhuirc.

4 A mheic Cormuic an chnis ghil,
beir eol d'Eoghanacht Caisil
is an tír nach fuil fúthaibh;
sín soir is an seandúthaigh.

5 Tighe Gall is gríosadh dhuid
ar láthair phobuil Phádraig;
ionnsaigh sluaigh biodhbhadh 'mun mbrugh
do tiomnadh uain don éarlamh.

6 Is tú oidhre Cuirc Chaisil
ler tógbhadh an teaghdhais-sin;
a eidhre do thocht is-teagh
níor dheimhne Corc i gCaiseal.

7 Créad nach leanfai thea lorg Cuirc?
leasg ón dúthchas do dhíobuirt;
do roghabh Corc an ceannphort,
port ór canadh CaisealChorc.

8 Agaibh fa dheoidh, a Dhomhnaill,
bhias Caiseal cleath anfhorlainn;
do bhréagnaghadh ní huair d'fhior;
uaibh do chéadghabhadh Caiseal.

9 A-tá i dtarngaire na naomh,
a Dhomhnaill na ndearc mongshaor,
gomadh thoir bhós bhar mbunadh;

a-noir ar tós thángobhar.

10 Fuair sinn i Saltair Chaisil
go dtiocfa-sa an turais-sin
d'fhéachain fionnphuirt shuairc do shean
ionChuir do chuairt go Caiseal.

11 Caiseal Cuirc mhóir mheic Luighdheach
tángabhair - toisg mhearchuimhneach -
ón ráith ghil bhiliodhain bhuig
dar ibhiobhair digh ndearmaid.

12 Do thréig t'oireacht orra sin
tuatha tá i dtimcheall Caisil;
grád d'fhiaidhghleanntaibh níor dhíor dháibh
fíon ar iairleanntaibh d'fhágbháil.

13 A Dhomhnaill Óig, a ucht bog,
dá chúis athroighthe agad:
fearr suth na talmhan tréigthir
's is guth adhradh d'fhuaishléibhtibh.

14 Fuinn chaomha Caisil na ríogh
ní críocha dan cóir dimbríogh;
na seacht dtuatha déag do dhol
ar séad uatha do b'iongnadh.

15 Seol is an slighidh chéadna
sinn, a bharrchais bhaisghéagda,
mór an brad a seachna sain,
lór fad ar ndeabhtha ór ndúthaigh.

16 Aigillte dhuit, a Dhomhnaill,
d'fhóirithin ar n-anfhorlainn
an chúis-sin go gcuire i mbrígh
do thúisigh uile is t'uirrigh.

17 Do chóirighthibh taoiseach dtrom
is é líon leanfas Domhnall
a seacht déag do dhíon Mhumhan
go líon gcéad gach córughadh.

18 Taosga is réidhighthe reampa
ná as gluaisde, a ghnúis naoidheannta,
mearghroigh nó buar bhar mbrughadh
a gleannmhoigh fhuar IarMumhan.

19 Ní fhuil as so go Sliabh gCrot
- Dia [dá] réidhioghadh romhat! -

achd muir ar n-éirghe anfaidh,
a thuir Éirne, d'Allmhurchaibh.

20 Imirce Mhaoise tar muir
gá tabhairt 'n-a tír dhúthaigh
dar thráigh an Mhoir Ruadh rompa
re shluagh soin ba samhalta.

21 Oireacht Mhaoise mheic Amhra
i n-éagmhais a n-athardha
ba cian, a shlat Bhanbha, i mbroid
mac Amhra nó gur fhuasluig.

22 Clann Israhél re headh gcian
i gcrích Éighipte ar ainrian;
go ceann a mbróin 's a mbroide
níor ghearr dhóibh a ndochruide.

23 Dar cabhradh le Maoise mór
do chumhachtaibh Dé an deaghshlógh;
rath as mhó ní fhuair oireacht
a mbuain dó dá ndeoraidheacht.

24 Meic Israhél d'fhurtocht dó
Maoise thríd i dtigh Íosa;
tre bhuaibh a ndaoirsine dhíbh
saoirsine fhuair ón Airdrígh.

25 Sluagh na hÉighipte 'mun am
rí orra darbh ainm Forann;
rí nar lean don chreideamh chóir
ní leigeadh seadh i seanmóir.

26 Forann mór - meisde a sgéala -
níor léig go Dia a dheibhléana;
urramhas nachar dhlúigh dhó
do chuir d'urradhas orra.

27 Maoise do bhrígh na beirte
tug d'fhágbháil na hÉighipte
ar an raMhuir ríoghdha Ruaidh
aghaidh a dhíorma dheaghshluaigh.

28 D'fhóirithin phobuil Dé dhi
slat bhuaidha do bhí ag Maoise;
maith an bhuaidh do bhí ar an tslait;
na sluaigh is í do anaic.

29 An mhuir shriobhuaine shrothach

do thráigh mar mhuigh míonsgothach
mar fhuair ó ghlaic bhairrghil béim
do shlait aingligh an fhírén.

30 D'fhosdódh muinntire Maoise
do-chuadar - céim robhaoise! -
a shlógh is Forann féine;
fa torann mór míchéille.

31 Ó'd chonncadar an ród réidh
tre iomdhomhain an aigéin
gabhaid rian Maoise san mhuir;
do budh triall baoise is baoghail.

32 Do thráigh an Mhuir Ruadh roimhear
don chuideachta Críosdoidheadh;
don lucht nar thuill níor thráigh soin,
do bháidh an druing 'n-a deaghaidh.

33 Mar do bhuail Maoise an Muir Ruaidh
don tslait le rug gach robhuaidh
sdiuir, a Dhomhnaill, na sluaigh soir
buail do ghoirmloinn ar Ghallaibh.

34 Neart Gall, a mheic Mhéig Carthaigh,
ní hinléigthe ar Eoghanchaibh;
rug Maoise a mhaicne tar muir,
a-taoi-se ag aicme Eoghain.

35 Clann Eoghain [.]
cineadh mar chloinn Is-raihéil
do ghaois-se a broid ag a mboing
mar Mhaoise dhoid, a Dhomhnaill.

36 Ná fuilngidh [feasda] reamhaibh
ní as fhaide ná d'fhuilngeabhair
Mumha ag dreim nachar dhúla
's bhar gcura i n-eirr iargcúla.

37 Madh sibh-se a-nois do-ní an roinn
cuimhnighthe dhaoibh, a Dhomhnoill,
an Mhumha gan a roinn ruibh
Goill dá bhar gcura i gcumhaidh.

38 Ód ghleo, a Dhomhnaill, is Danair
ní bhia d'eagla Allmharaigh
neach, a rí finn[Eithne], fúibh
ar tí imeirche i n-iargcúil.

39 Cuirfe re caladh nDairbhre
's re cuan mBéirre mbeannghairbhe
's re Corca Duibhne do dhruim
's re porta Uidhne áluinn.

40 Tréigfe ar Chaiseal na gcorrphort
íochtar Cua do chéadlongphort,
cuan arab neamhfhaghlach neach
'n-a mbual leabharLoch Luighdheach.

41 Gid 'gun loch-sain na learg nglan
rugadh thú agus do tógbhadh,
fada ó bhruach Lacha Luighdheach
racha is ní d'fhuath larMhuimhneach.

42 Do ghabháil Mumhan móire
sochraide throm thionóile;
tig dod thairm, a thuir Luimnigh,
na bu th'ainm duibh DeasMhuimhnigh.

43 DeasMhumha 'gá dúthaigh féin
léigthe, a Dhomhnaill Óig airmghéir;
's is tréigthe ar iathaibh as fhearr
sléibhte iathair na hÉireann.

44 Dream danab dual do bhunadh
dá Eoghanacht larMhumhan
léig dóibh seandúthaigh a sean;
neamhmúchaidh ghlóir na nGaoidheal.

45 Magh gCoinchinn, Corca Dhuibhne,
'ga ndúthaigh féin fágbhaim-ne;
mó as drumchla a sáimhríge sin
tulcha cláirmhíne Caisil.

46 Léig d'iarthar innse Banbha
dá gach fhior a athardha;
sín go corrmhaoilinn gCaisil
ngormaoibhinn mín mallghlaisigh.

47 Beir, a Dhomhnaill Dúin Innbhir,
t'oireacht go n-a n-imirghibh
san iodhainleirg bhfleadhaigh bhfinn
n-ealaigh n-iobhairdheirg n-aoibhinn.

48 Bhar gcuirn bhláithe is bhar mbrannaimh
cuimhnighthior do chéadarraibh;
ní ba socht dáibh i ndún Chuirc
sa mhur mar tháir a dtabhairt.

49 Tar Carrthaigh, tar cuan mBeithbhe
cuir aghaidh na himeirche,
tar cuan Leamhna, tar Loch Léin,
a goth Eamhna, bhar n-eichréidh.

50 Seach Ciarraidhe don taoibh theas
tre Mhagh gCoinchinn na gcraoibhleas,
tar seanLuachair síl Deadhaidh
mín ngealbhruchaigh ngoirmshreabhaigh.

51 I gceann Ó gConaill Gabhra
dod chóirighthibh cathardha
tar Claonghlais daoibh 'n-a dheaghaidh
tar Daoil mbraonghlais mbáinealaigh.

52 Do Dhún ard Eochair Máighe,
d'ímlinn Mumhan miónáille,
ruag shiobhail nar cháir do cheilt
tre Mháigh an Iobhair oirdheirc.

53 Do Loch Goir gar do chabhair,
do Shídh áluinn Eoghabhail,
d'Áine an mhúir thirmleasaigh thais
dúinn gan imreasain eolais.

54 Lámh dheas re hImleach n-Iobhair,
lámh chlé re Cliagh bhfóidiodhain,
do sheanChruit Cliach noch cam
agus d'iath ghealchnuic Ghrafann.

55 Seoch Machaire bhfionn bhFeimhin
don laochraidh nach lingfidhir
i gceann beoil brogha Caisil;
rogha an eoil an t-eolais-sin.

56 Ráith Caisil, a chraobh Ealla,
budh í ceann bhar gcoimhleanga;
budh lucht meanman airde ibh
i ngealbhrugh chairrge Caisil.

57 Ag carraig Caisil na ríogh
cuirfe tar ais a n-imshníomh,
na seacht dtuatha déag-sain di
uatha ag déagsain a ndúithche.

58 Cuir gach taoiseach 'n-a thuath féin
do thuathaibh Caisil chlaidhréidh;
ar áitibh treabh a sean sin

sáithtir teagh gacha thaoisigh.

59 Suidh féin dá choimhdhe ar cheanaibh
i ndúin Caisil choirshleaghaigh;
dún ris nar dheala dhún druim
gur mheala an dún, a Dhomhnaill.

60 Duit as cuibhdhe cró do shean,
uime nach anta ó Chaisiol;
tú as cródha i dtroid 's i dtealaigh;
doid is córa creideamhain.

61 Is í tuigse tuigtear dhamh,
a mheic Mhóire ó mhúr Cruachan,
gan t'aithghin do dhúil duine
don úir thairthigh thalmhuidhe.

62 Mar chubhar dtuinne do thaobh,
nó mar bhláth n-abaidh n-órchraobh,
mar smual dá gcuirthear crithre
do ghruadh chruithgheal chrithirthe.

63 A-tá cathair chaolaigh dhuinn
ós do ghruaidh dheirg, a Dhomhnuill,
rosg ar dhath gloine guirme,
a sgath Moighe Modhuirne.

64 Tearc do chommór, a chinn Bhreagh,
ar sgaoileadh each nó áirgheadh;
is ceart choingeobha an dá chuing,
tearc do choimbeodha i gcoluinn.

65 Ar n-a coinmheadh ar do churp
a-tá, a Domhnuill, an daonnacht;
gan daonnacht ann nochan fhuil
aonalt ná ball dod bhallaibh.

66 A mheic na ríoghna ó Ráith Chuinn,
a Dhomhnaill mheic mheic Dhomhnuill,
teannaidh as an tír i-le
ná bídh i mbeannaibh Béirre. Beir.

67 Beiridh th'inneach iul do dháimh,
a inghean shúlghorm Sheaáin,
a bhláth clúimhfheadha cheiníl
a úireala, a Aibhilín.

68 A Aibhilín nar éar sgoil
mar do chosnais clú an tsaoghail

a bhreath don bhocht do-bhire
go nach beath ort oirbhire.

69 Beir dhúinn, a Dhomhnuill oile,
eol fa Inis Laoghaire,
a Mhéig Carthaigh Cláir Ghailmhe,
cáir carthain do chonnailbhe.

70 Beir eol dúinn go dún Caisil
ar taisibh na tolchai-sin;
lón a táith, a Bhuadhaigh, bir
gus an ráith sluaghaigh saidhbhir.

71 Féadthar, a Thaidhg, gan teacht soir;
thiar a-tá do thír dhúthaigh;
ní teachta dheit linn i-le
ar eachtra, a mheic sheing Shaidhbhe.

72 A-tá ag éigsibh Innse Cuinn
eolus do dhúin, a Dhomhnuill;
t'ór, a Í Chaoimh, ní cheile,
's is mór dhot aoibh t'oirbhire.

73 Beir eolus díreach damh-sa,
a naoimhMíchíl neamhfhallsa
don chathraigh óghaigh aingligh
shlóghaigh rathmhair ríoghshaidhbhir. Beir